

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI TYÖTTÖMYYSKASSALAIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Työttömyyskassalain täytäntöönpanosta annettuun valtioneuvoston asetukseen (272/2001) tehtäisiin ansiopäivärahan perusosan rahoituksen muutoksista seuraavat välttämättömät muutokset.

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023, järjestämislaki) tulee voimaan 1.1.2025. Kyseisellä lailla julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirretään 1.1.2025 valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille, työllisyysalueille. Lainsäädäntökokonaisuuteen kuuluva laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (387/2023) ja laki työttömyyskassalain muuttamisesta (388/2023) tulevat voimaan 1.1.2025. Muutosten johdosta ansiopäivärahan perusosa rahoitetaan valtionosuudella ja ansiopäivärahan saajan kotikunnan rahoitusosuudella.

Työttömyyskassalain 27 §:ssä säädetään osuuksien maksamisesta. Pykälän 2 momentin mukaan valtion on suoritettava työttömyysvakuutusrahastolle ennakkoa työttömyyskassoille maksettaviin valtionosuuden ennakoihin siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Pykälän 4 momentin mukaan selvityksestä, joka työttömyyskassan tulee antaa hakiessaan ennakkoa työttömyysvakuutusrahastolta, sekä selvityksestä, joka on annettava valtionosuuden, työttömyysvakuutusrahaston osuuden ja hallintokuluihin kohdistuvan osuuden määräämistä varten, säädetään valtioneuvoston asetuksella. Hallituksen esityksessä HE 150/2024 vp eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta esitetään ansiopäivärahan perusosan rahoituksen muutoksista johtuvia muutoksia työttömyyskassalain 27 §:n 1, 2 ja 4 momentteihin sekä tarkennus 2 momentin asetuksenantovaltuuteen.

Työttömyyskassalain 61 §:n mukaan tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

2 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Työllisyysrahastolla, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestöllä ja Kansaneläkelaitoksella on ollut mahdollisuus kommentoida asetusta.

Täydentyä lausuntokierroksen jälkeen

3 Keskeiset ehdotukset

Valtioneuvoston asetukseen tehtäisiin työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtoon liittyvästä ansiopäivärahan perusosan rahoituksen muutoksista seuraavat tekniset ja välttämättömät muutokset.

4 Vaikutukset

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtoa koskevan lainsäädäntökokonaisuuden vaikutukset on arvioitu sitä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 207/2022 vp).

5 Lausuntopalaute

Täydentyä lausuntokierroksen jälkeen

6 Säännöskohtaiset perustelut

1 §. Pykälässä säädetään työttömyyskassan Työllisyysrahastolle toimitettavasta arviosta työttömyyskassalle seuraavana vuonna maksettavista työttömyyskassalain ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) 9 luvun 7 §:n mukaisista rahoitusosuuksista, työttömyyskassan seuraavaa vuotta koskevasta talousarviosta sekä muista Työllisyysrahaston määrästä selvityksestä.

Laki julkisesta työvoimapalvelusta (1295/2002) on kumottu lailla julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012) 1.1.2013 alkaen. Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta on kumottu lailla työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023, järjestämislaki), joka tulee voimaan 1.1.2025. Järjestämislaissa ei säädetä opintososiaalisista etuuksista. Tämän johdosta pykälän 1 ja 2 momentista poistettaisiin viittaukset lakiin julkisesta työvoimapalvelusta.

Samalla pykälään tehtäisiin lakiin 522/2018 perustuvat rahaston nimeä koskevat muutokset.

2 §. Pykälässä säädetään siitä, miten Työllisyysrahaston työttömyyskassoille maksamat kuukausittaiset ennakot suoritetaan niille. Säännöksen mukaan Työllisyysrahaston tulee maksaa kuukausittaiset ennakot työttömyyskassalle siten, että valtionosuus ja kolmasosa Työllisyysrahaston osuudesta maksetaan viimeistään kunkin kuukauden ensimmäisenä pankkipäivänä ja kaksi kolmasosaa Työllisyysrahaston osuudesta maksetaan viimeistään kunkin kuukauden 15 päivänä.

Ansiopäivärahan perusosaa rahoittaa valtio ja ansiopäivärahan saajan kotikunta. Tämä huomioitaisiin pykälässä siten, että pykälässä säädettäisiin ansiopäivärahan perusosan rahoitukseen tarvittavasta osuudesta.

Samalla pykälään tehtäisiin lakiin 522/2018 perustuvat rahaston nimeä koskevat muutokset.

6 §. Pykälän 1 momentissa säädetään Työllisyysrahaston velvollisuudesta vuosittain toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle arvio työttömyyskassoille seuraavana vuonna maksettavista valtionosuuksista. Koska ansiopäivärahan saajan kotikunnan rahoitusosuus kohdentuu valtion rahoitusosuutta vähentävästi, momentissa säädettäisiin siitä, että ennusteen perusteena tässä arviossa huomioitaisiin Kansaneläkelaitoksen Työllisyysrahastolle toimittama tieto edellisenä vuonna toteutuneesta kunnilta laskutetusta ansiopäivärahan rahoitusosuudesta. Kansaneläkelaitoksen velvollisuudesta toimittaa tieto Työllisyysrahastolle säädetään työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 26 c §:n 2 momentissa. Hallituksen esityksessä HE 207/2022 vp julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi mainitun lainkohdan säännöskohtaisten perusteluiden mukaan Työllisyysrahasto ja sosiaali- ja terveysministeriö käyttäisivät tietoja seuraavan vuoden ansioturvamenojen valtionosuuden arvioimiseen ja perusturvaan tilitettävän työttömyysvakuutusmaksukertymän arvioimiseen.

Pykälän 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö maksaa Työllisyysrahastolle ennakkoa kuukausittain tasasuuruisin erin, jollei Työllisyysrahaston esityksestä muuta johdu. Koska kuntien ansiopäivärahan perusosaan kohdistuva rahoitus peritään niiltä jälkikäteen, ansiopäivärahan perusosan rahoituksessa voi olla vajeista vuoden alkaessa, minkä Työllisyysrahasto voisi huomioida esityksessään sosiaali- ja terveysministeriölle. Työllisyysrahasto voisi toisin sanoen esittää valtionosuuksien maksamista etupainotteisesti kattamaan kuntien rahoitusosuu-den jälkikäteisydestä johtuvaa vajetta ansio-päivärahan perusosan rahoituksessa. Lisäksi rahaston suhdannepuskuria käytettäisiin sanotun kuntien rahoitusosuuksien tilityksen jälkikäteisydestä johtuvaan vajaan täyttämiseen.

Samalla pykälään tehtäisiin lakiin 522/2018 perustuvat rahaston nimeä koskevat muutokset.

7 Voimaantulo

Asetus ehdotettaisiin tulemaan voimaan 1.1.2025.